

Stichting VISEM Powder Navigator: aftellen tot de lancering van hulpmiddel voor procesinzicht en poederlakselectie

HET DOEL VAN DE TOOL (2)

In februari was te lezen dat de Stichting VISEM Powder Navigator is opgericht (p. 16, www.Oppervlaktetechnieken.com/archief). VISEM staat voor Vereniging Industriële Spuit- en Moffelbedrijven, één van de vakorganisaties die sinds januari opgegaan zijn in de vereniging ION, Industrieel Oppervlaktebehandelend Nederland. Vakblad Oppervlaktetechnieken ging in gesprek met de drie bestuursleden: Jeroen Schothuis, ooit de geestelijk vader van de Powder Navigator, Louis Kortekaas, één van de meest actieve VISEM-leden de afgelopen jaren, en Ed Rijnja, met een schat aan bestuurservaring binnen de VISEM.

De norm voor het bepalen van de poedereigenschappen, dus eigenlijk voor de eindcontroles bij de poederlakfabrieken, is de ISO-8130. Het is niet zeker of die blijft bestaan: als er geen actieve commissie is die hem herziert, wordt hij ingetrokken, werd dit jaar bekendgemaakt. Dat was deels de normatieve basis voor de Powder Navigator. Hoe organiseren jullie de testen, met of zonder ISO-norm?

Rijnja, terwijl allen instemmend ja knikken. "Daar gebruiken we dus de Fachhochschule Niederrhein te Krefeld voor." Schothuis: "En zij komen met kanttekeningen of het wel of geen reproduceerbare test is, en of het financieel wel haalbaar is."

Kortekaas, die zelf jarenlang bij een poedercoatfabriek gewerkt heeft als sales manager: "En dan proberen we de poederleverancier ertoe te bewegen ook zo'n test te gebruiken om een steeds betere poeder te maken."

Rijnja: "Een onderdeel van het project is die testen te ontwikkelen. Er komen sowieso twee nieuwe testen, of meer."

Als de ISO 8130 echt ingetrokken wordt, is de Powder Navigator een deel van zijn normatieve basis kwijt, terwijl er nu al af en toe testen bijbedacht moeten worden, zoals die oplaadbaarheidstest met die draaischijf. Die werkt vanuit het vergelijkingskader van middelpuntvliedende kracht versus elektrostatiek. Riskeren we echt het verlies van die norm? Zijn er nog maar zo weinig vakexperts per bedrijf dat er niemand meer in commissies mag zitten?

Kortekaas, "Misschien wel, maar deelname is ook erg kostbaar."

Schothuis: "Eigenlijk heeft de Europese koepelorganisatie CEPE de taak voor dit soort normen te zorgen. Die zouden binnen een technische normcommissie een afvaardiging moeten hebben. Wij zijn best in staat te sparren, maar we kunnen niet de kar trekken over hoe poederleveranciers hun producten moeten keuren. We hebben natuurlijk wel onze bevindingen, maar uiteindelijk moet je normen hebben voor hoe verffabrikanten hun producten afleveren. Die taak ligt dus bij de poederleverancier."

Kortekaas scherpt het nog ietsje aan. "De 'beste dekkraft', maar hoe bepaal je dat...? Dan maar een Powder Navigator-norm."

En wat zegt dat over het opleidingsgebouw in onze tak van industrie? Hebben we teveel op aantallen diploma's gemikt en te weinig op middenkadertrainingen die het vak juist boeiend maken en doorstroomperspectief geven, en die de experts opleveren die het gesprek aan kunnen gaan met opdrachtgevers en die capabel zijn voor commissiewerk?

Rijnja: "Deze tool is ook een aanzet om mensen over het vakgebied te laten nadenken. Veel bedrijven zijn maar eens gaan poedercoaten, omdat de leverancier een doos poeder en een pistool achterlieten, zonder dat er echte vakkennis aanwezig was. Die bedrijven werden ook geen VISEM-lid." Schothuis: "Maar opleidingsland mag ook de hand in eigen boezem steken. Vroeger hadden bedrijven een eigen opleidingsschool. Dat is daar weggehaald door mensen die geld dachten te verdienen aan

opleidingen. Die organisaties die regionaal werkten op mbo-niveau, hebben vervolgens nooit de koppen bij elkaar gestoken om industriële verfverwerking en poedercoaten goed op de kaart te zetten. Aan de andere kant lag het ook aan de industrie: als je niet kon draaien en frezen dan moest je maar in de spuitery aan de slag. En momenteel is de trend dat alle kennis van de afgelopen twintig tot dertig jaar aan het verdwijnen is. De ondergrens is bereikt, denk ik, er moet nou eens iemand kijken hoe er een goede opleiding op te tuigen is."

Maar worden jullie nu zonder norm gezet, omdat de verffabrieken hem laten verlopen? Gaat dan alles zelf bedacht worden zonder ISO-dekking, zoals nu met de oplaadbaarheid het geval is?

Kortekaas: "Het is eerder andersom: wij hebben het net zo lang laten doortesten tot er een reproduceerbare test was."

Schothuis: "Dit is nou net zo'n onderwerp: hoe moet je testen en praten we wel over hetzelfde? Dan gaat het bijvoorbeeld over een ontgassende poeder die je op thermisch verzinkt staal kunt gebruiken, maar er is geen enkele norm of test die dat onderbouwt. Dan beweren ze dat hun poederlak beter ontgast dan die van de concurrent, maar er is geen ondergrond gedefinieerd. Dat soort dingen moeten we juist samen met de poederleverancier oppakken."

Dat is ook wel hún belang. Je zou de markt kunnen vergroten. Het omgekeerde zagen we in 1998 met de ISO-12944 voor staalconservering, waarin expliciet stond dat het geen poedercoatings betreft, terwijl daar tegenwoordig allerlei

Het bestuur van de Stichting VISEM Powder Navigator: Ed Rijnja, Jeroen Schothuis en Louis Kortekaas. De visie achter de Powder Navigator is: liever procesoptimalisatie dan een prijzenslag.

poedercoatings voor dikwandig staal zijn, zoals low bakes, en er infrarood-aangeleerzone bij tunnelovens zijn ingebouwd. Zien ze de marktpotentie niet van een selectietool met normatieve basis?

Schothuis: "Wij zijn niet bezig met tegenstanders, zo zien wij de verffabrieken zeker niet, maar we zijn bezig een prijzenoorlog uit de weg te helpen. Nu wordt alleen maar op prijs en kleur beslist. Terwijl rendement en winst bepaald worden door efficiënter poedercoaten met hogere transferefficiëntie, soortelijk gewicht, korrelgrootteverdeling, en hoeveel-

heid afval. Je kunt beter op technische en kwalitatieve gronden bepaalde stappen nemen dan op de prijs. De vraag naar minder energie en afval wordt continu bij ons neergelegd. Maar hoe al die parameters van de poedercoating ons proces beïnvloeden, wisten we vroeger niet. Eén parameter kan een loonlakker nog wel volgen, bijvoorbeeld de dichtheid. Komt daar de korrelgrootteverdeling bij, dan wordt het al lastiger. Komen er de vloe- en kantendekking bij, dan wordt het vergelijken een dagtaak. De Powder Navigator-database kan heel makkelijk een vergelijking maken. Een poeder is niet slechter, maar voor een toepassing misschien minder geschikt. Er liggen voor de leveranciers meer kansen dan bedreigingen." ●

Op de VISEM Technodag van 18 juni 2013 werd de Powder Navigator gepresenteerd: hier het bedieningsscherm waarmee de gebruiker het belang aan diverse eigenschappen kan toekennen, zoals ontgassende eigenschappen, kantendekking of dekkraft.

MEER INFORMATIE

Deel 1 verscheen in april 2014, p. 12-13.

De Stichting VISEM Powder Navigator is statutair gevestigd in Soest. In augustus 2013, thema Poedercoating, is een nabeschouwing opgenomen van de VISEM Technodag, waar een lezing over de Powder Navigator gegeven was door Jeroen Schothuis, en de Terugblik van dat thema Poedercoaten gaat erop in (p. 49; www.Oppervlaktetechnieken.com/archief). Vanaf december 2014 zal het poederlakselectiesysteem te vinden zijn onder www.PowderNavigator.nl, die thans nog in ontwikkeling is.